

Le Pailly

> DE TUINEN VAN HET KASTEEL

De tuin is gebouwd in de sfeer van de Renaissance met in het midden een rond bassin met acht gangpaden die de vier delen abfakenen.

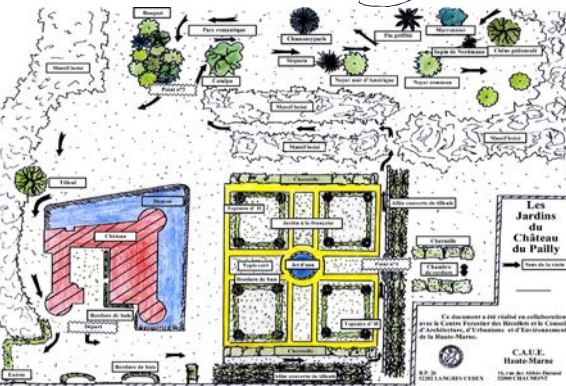
In het noorden en het oosten is de tuin omgeven door een lindenlaan. In het noorden is deze laan licht verhoogd, en vormt een soort terras. Het fundament van steen is omgeven met een hekwerk en omgeven met een haag van buxus.

Het centrale deel is afgesloten door een kamer van groen, vanwaar men de noordgevel van het kasteel kunt bekijken.

In het noord-westen, ontwikkelt zich een uitgebreid gevarieerd landschap met bosjes. In de omgeving van het kasteel, zijn vele bosjes waarin zeldzame bomen groeien zoals de zwarte walnoot, de catalpa en de rose kastanje.

Dit is het romantische deel van het park.

Als u goed kijkt als u zich verwijderd van het kasteel, ziet u dat veel van de aanplantingen bestaan uit lokale planten. Het park krijgt geleidelijk een geïdealiseerd karakter.

© Photos : Gérard Féron, Jean-François Feutriez, Angélique Roze

Het kasteel van le Pailly is één van de meest indrukwekkende meesterwerken die de Renaissance heeft nagelaten aan de streek Champagne-Ardenne.

Het werd gebouwd tussen 1563 en 1573 voor Gaspard de Saulx Tavannes, wapenbroeder van Frans de 1ste van Frankrijk. Bezoek aan de buitenkant van het kasteel, van het park en van de slottoren.

Mogelijkheid tot visite met audiogids in het Frans, Engels, Duits en Nederlands.

Office de Tourisme du Pays de Langres

Square Olivier Lahalle - BP 16
52201 LANGRES Cedex

Tél.: 03 25 87 67 67 - Fax : 03 25 87 73 33
info@tourisme-langres.com

www.tourisme-langres.com

Het Kasteel van Pailly

www.tourisme-langres.com

A - HET HOOFDPLEIN VAN HET KASTEEL

U bevindt zich op het hoofdplein van het kasteel van Pailly.

Deze is geboren in het midden van de 16e Eeuw, een tijd van ontdekkingen, van koninklijke macht, van grote economische welvaart en hernieuwing van de architectuur en cultuur.

De eerste eigenaar van dit kasteel was de legendarische “Gaspard de Saulx-Tavannes”. Hij was de zoon van “Jean de Saulx” en “Marguerite de Tavannes”.

Geboren in Dijon, verlaat hij het familiehuis op 13-jarige leeftijd om zijn nonkel: “le Colonel des bansquets des Bandes noires” op te volgen. Gaspard steekt de Alpen over met het leger van François 1er. Na de ramp van PAVIE, is hij gevangene genomen evenals de Koning. Eenmaal vrijgelaten, gaat hij onmiddellijk weer het gevecht aan met Charles Quint. Later, laat zijn nonkel hem zijn titel en bezittingen achter en Gaspard neemt de plaats van boogschutter in de compagnie van de grote schildknaap GALLIOT aan.

Zo begon de militaire carrière van Gaspard, die 1 van de belangrijkste personages van het koninkrijk werd en waarover we meer zullen ontdekken gedurende het bezoek.

Er was hier een verdedigingskasteel sinds de Middeleeuwen, gesitueerd aan de voet van het plateau van Langres, langst de rivier RESAIGNE dat afhankelijk was van het bisdom van Langres. Het werd gedeeltelijk vernield tijdens de 100-jarige oorlog, doordat de edelman van het kasteel partij had gekozen voor de Engelsen.

Doordat de familie “Saulx” in 1563 door de bisschop van Langres in de steek werd gelaten, werkte Gaspard de Saulx-Tavannes en zijn vrouw gedurende 10jaar aan dit monument. Hoewel ze de pracht van de Renaissance integreerden, behielden ze de defensieve aspecten. (5 ophaalbruggen, 10 vuurmonden, ...)

In 1921 werd het kasteel geklasseerd als een historisch monument en in 1963 werd het eigendom van de Staat.

> Zet u recht voor de indrukwekkende slottoren.

B - RECHTOVER DE SLOTTOREN EN AAN DE KAPPEL

De slottoren is 23m hoog en leent het kasteel haar defensief aspect, met muren van 2m dikte. De aanwezigheid van ruw gehouwen stenen, versterkt de massa van het geheel.

Om de toren bewoonbaar te maken, werd er in 1563 grote kruisvensters ingezet, versierd met wachttorens die eveneens van vensteropeningen voorzien waren.

Het originele bouwwerk dateert van de 17e Eeuw en werd gedeeltelijk gerestaureerd in de 19e Eeuw. Het bouwwerk was pas volledig gerestaureerd in 1997.

Rechts van de slottoren, heeft de echtgenote van Gaspard de Saulx-Tavannes, Françoise de la Baume-Montrevel, oorspronkelijk een overdekte kappel laten bouwen, met een koepeldak lijkend op dat van de wachttorens.

Aan de buitenkant van het gebouw, kan je de sporen zien van de ankerplaats van de Oostelijke vleugel, die tot de 17e Eeuw de binnenkoer overdekte.

De restauratiewerken van de kappel werden ondernomen door de familie Du Breuil van St-GERMAIN, die van 1821 tot 1936 de eigenaars waren van het gebouw.

> Vervolg uw wandeling rechts, langst de grachten en ga naar het midden van het park(dichtbij de vroegere fontein). Recht voor het kasteel

C - DE NOORDELIJKE VOORGEVEL MET ZICHT OP HET PARK

Het is de voorgevel die het meest belicht is, met vele ruiten die uitgaven op een 4-delig grasveld met bloemen en een centrale fontein. Dit park heeft bestaan tot in de 20ste Eeuw.

Een overdekte galerij langst de slottoren maakte de ingang tot de kappel mogelijk, die een serie bogen had, maar dat verdwenen is en waarvan de sporen op de muur nog zichtbaar zijn.

In het midden was de toegang tot de tuin voorzien van een ophaalbrug.

Aan de slottoren is een kleine toren gehecht dat hoger is dan het huidige dak en overdekt door een koepeldak. Deze kleine toren bevat een trap die ons leidt naar het platform van de slottoren.

De rechtse toren, die symmetrisch is aan deze van de kappel, behoudt nog steeds zijn verdedigende Middeleeuwse stijl met een dak van dakpannen die vanaf de 18e Eeuw het koepeldak uit tufsteen vervingde.

De onderbouw van de muren is gemaakt uit zandsteen dat bestendig is tegen doorsijpeling van water, terwijl de bovenste muren gemaakt zijn uit kalksteen, afkomstig van de omliggende steengroeven.

> Steeds langst uw rechterkant, begeven we ons naar de achtergrond van het gebouw. Dit is de Westelijke gevel.

D - DE WESTELIJKE GEVEL

Terwijl de originele schuine muur werd behouden, werd er volgens de 16e Eeuwse architectuur assymetrische ruiten geplaatst opdat het interieur van de kamers éénvormig zou zijn. De stenen balkons werden in de 19e Eeuw toegevoegd.

De linkse toren bezit een verborgen sluippoort die vroeger voorzien was van een ophaalbrug en vuurmonden die deel uitmaakten van de verdediging van het eigendom.

We veronderstellen dat het originele dak een terras was, maar dit is niet zeker. Het dak dat we vandaag kunnen zien is van een latere constructie.

Aan de andere kant van de gracht bevindt zich het hoenderhof. Dit is het geheel van gebouwen(huizen en boerderijen) die verantwoordelijk waren voor het economische leven van het kasteel. De gebouwen werden verbrand in 1728 door “le feu du ciel” (Het vuur uit de hemel).

Merk de aanwezigheid van een waterput in de weide op, die noodzakelijk was voor de mensen van dat tijdperk. Deze weide strekte zich veel verder uit dan de actuele limieten. Hij strekte zich uit tot aan het bos, waar er werd gejaagd en dat eveneens diende om zich terug te trekken in aanvalstijden. Merk rechts de prachtige linde op van meerdere 100de-jaren oud.

> Volg aan uw rechterkant en stop voor het ingangspaviljoen.

E - HET INGANGS-PAVILJOEN

In tegenstelling tot de strengheid en de naaktheid van het voorste gedeelte, heb je hier het ingangspaviljoen. Het ingangspaviljoen heeft een grote rijkdom aan architectuur en is volledig gebouwd volgens de renaissance-stijl in tegenstelling tot de Middeleeuwse stijl van de slottoren.

Hiermee bewees de eigenaar de aantrekkelijkheid die hij had voor de pracht van Italië, waar hij enige tijd doorbracht als soldaat onder François1er.

De onderbouw van het paviljoen is wormvormig, voorzien van 1gebogen karrenpoort en van 2gebogen voetgangerspoorten. Voor deze poorten ontplooiden zich 3ophaalbruggen waarvan de brugdekken rustten op 1 enkele vaste staanbrug.

Het decor is prachtig: dubbele kruisvensters, bloemen en leeuwenhoofden(het symbool van de eigenaars). Er zijn ook spoelvormige figuren, druiventrossen, spiraalvormige figuren, vlechtwerken en palmbomen die de console en de kroonlijsten versieren. Vier gepaarde zuilen kaderen marmeren panelen in. De kapitelen zijn Ionisch en Corinthisch.

Oorspronkelijk kroonde een gigantisch standbeeld op het koepeldak. In 1749 stortte het bovengenoemd gewelf op het koepeldak, waardoor het paviljoen herbouwd moest worden. Het werd een echte restauratie, waarbij enkel het koepeldak werd vervangen door het huidig dak, terwijl de rest identiek werd herbouwd.

Daarentegen behoudt de rechtse gevel zijn defensief militair karakter. De gevel moet ingebeeld worden met de watergracht en de ophaalbruggen. De vuurmonden zijn nog zichtbaar in de hoektoren.

> Gan naar de binnenkoer door gebruik te maken van de opening die zich rechts van het ingangspaviljoen bevindt en stop voor een ander paviljoen dat zich voor ons bevindt.

F - HET TRAPPEN-PAVILJOEN

De toegang tot het verblijf gebeurt via een hoofd deur en 2 kleine zijdeuren, die ons doen denken aan het ingangs-paviljoen, dat een symmetrische poort vormt en zich spreidt over de verschillende hoogtes.

Ook hier vinden we een rijk decor van antieke inspiratie, maar waarvan sommige details de uitgenodigden van die tijd deden denken aan de belangrijkste kwaliteiten van de eigenaar; "Een militair karakter en zijn legendarische daden."

Boven de deur bevindt zich een marmeren paneel met het motto van de familie:

'QUO FATA TRAHUNT', aangenomen door de eigenaar voor de veldtocht van Luxemburg in 1542.

Geleend uit verzen van "VIRGILE" kan het motto als volgt vertaald worden:

"Laten we gaan waar het lot ons met zich meebrengt." Deze vers drukt de wilkracht uit van een weg die we moeten volgen terwijl hij voor ons nog onbekend is.

Deze spreuk vervangt een andere die zich op zijn helm bevindt: "Ik duw mijzelf" en dat zijn onafhankelijkheid uitdrukt om voorop te lopen.

De 1ste verdieping is versierd met gegroefde zuilen en laurierskronen, die vroeger werden overhandigd aan overwinnaars van militaire of olympische proeven. Onder het centrale venster rust er een marmeren bas-reliëf.

Deze bas-reliëf is een herinnering van de jonge soldaat die een rots in "FONTAINEBLEAU" beklimd en die onder de beeldhouwer's beitel een gewapende man op een gevleugeld paard wordt, die een sprong maakt over een hele stad.

Deze zijn de oude waarden die verheerlijkt worden door de Renaissance voor de glorie van één van haar beroemdste helden!

Op het dakvenster bevindt zich een fronton in de vorm van een wapenschildje waarop de wapens van SAULX-TAVANNES geprent zijn, omringd door het halssnoer van de orde van St-MICHEL.

Deze halssnoer werd gedragen door koning Henri II, die ze overhandigde aan GASPARD in 1554 tijdens het gevecht van RENTY. De wapens werden gemaakt tijdens de Revolutie.

> Verplaats u naar het midden van het hoofdplein van het kasteel. We gaan de voorgevel beschrijven die zich rechtover het paviljoen bevindt, beginnende van links.

Het uiterst linkse paviljoen, herbergde in de 17e en de 18e Eeuw de kamers van het dienstpersoneel. Een sierlijk torentje dat meerdere malen gerestaureerd werd nadat het gedeeltelijk vernield werd tijdens de Revolutie, leidt naar het dak of zoals het mogelijk had kunnen zijn gedurende die periode misschien naar het terras?

De linkervleugel is een typisch element voor de Renaissance, die de communicatie vergemakelijkt. Een eerste galerij op de gelijkvloers heeft een plafond uit visgraat-gewelf en opent zich naar de binnenkoer door 5 opeenvolgende bogen uit ruwe steen, versierd door pilasters.

De 2e galerij op de 1ste verdieping, die de galerij van BILLARD wordt genoemd, is belicht door 5 vensteropeningen die rustten op rechthoekige tafels. Een kroonlijst met waterspuwers en een "attique" (horizontale versiering onder een kroonlijst) die doorlopen op de andere gevel, verenigen de galerij met het dak.

Aan uw rechterkant ziet u de gevel die "HET BALKON" wordt genoemd en die de meest originele en volledige gevel van het kasteel is.

Op de gelijkvloers treft men 7 ruimtes aan tussen 8 paar indrukwekkende stenen balken met een leeuwdecor, dat het embleem is van de "SAULX-TAVANNES" en die werden verminkt tijdens de Franse Revolutie.

In de 4e ruimte treft men een marmeren paneel aan waarop in enkele lijnen het verhaal van het kasteel staat. Het paneel werd geplaatst in de 19e Eeuw door de familie "DU BREUIL DE St-GERMAIN" die een hotel bezaten in Langres dat vreemd genoeg werd nagelaten als een museum. Ze waren in het kasteel aanwezig tot in 1936.

Het zware balkon dat kort geleden werd hersteld in 1963, steunt op een kroonlijst dat versierd is met belachelijke figuren die dikke wangen, baarden en hoorns hebben.

Het balkon maakte het eveneens mogelijk om via een klein deurtje, de appartementen van MIJNHEER en MEVROUW binnen te treden.

Deze gevel wordt nog rijker door een klein overdekt galerijtje dat zich links bevindt met een gepaarde vensteropening en waarop nog een driehoekig fronton staat.

De naam van de architect is onbekend. De naam RIBONNIER wordt aangehaald en hij was inderdaad in Langres tijdens de bouwperiode van het kasteel. Men kan enkele details vinden in zijn kasteel van "SULLY in BOURGONDIE", die ons aan het kasteel van "PAILLY" doen denken, maar niets is bewezen.

Maar men kan ook invloeden zien van andere architecten van die periode, zoals: PHILIBERT DE L'ORME, JEAN BULLANT en JACQUES ANDROUET DU CERCEAU.

> Ga de slottoren binnen via een klein bescheiden deurtje en ga naar de 1ste verdieping in de zaal, die "DOREE" wordt genoemd.

In het kasteel van Pailly zijn er zoals in alle oude kastelen, vaste zalen die heel de breedte van het gebouw innemen. Hier is het Franse plafond geschilderd en versierd met plantenmotieven. In het midden, vindt men op de centrale balk, een leeuw op een medaillon. De handvatten van de vensters zijn gebeeldhouwd met griffioenen.

2 grote schoorstenen trekken onze aandacht aan.

Deze aan het eind van de zaal steunt op gepaarde consoles. Ingelijst door 2 gegroefde pilasters, is de afzuigkap helemaal ter ere van de "MARECHAL de TAVANNES".

Het zijn de familiewapens. In het midden van een overvloedig decor, vindt men een LEEUW terug die ondersteund wordt door 2 griffioenen die het embleem waren van zijn vrouw.

De leeuw daarentegen was gekozen als het embleem van GASPARD nadat de Koning tegen hem had gezegd. "Jij bent een leeuw die men zou moeten ketenen."

Aan de overkant, rust de schoorsteen op 2 dragende muren versierd met Hermes, dat een figuur is zonder armen en met een zeer realistisch gezicht en romp.

Let ook op de neerhangende schoorsteenmantel, die een zeker leven geeft aan het geheel.

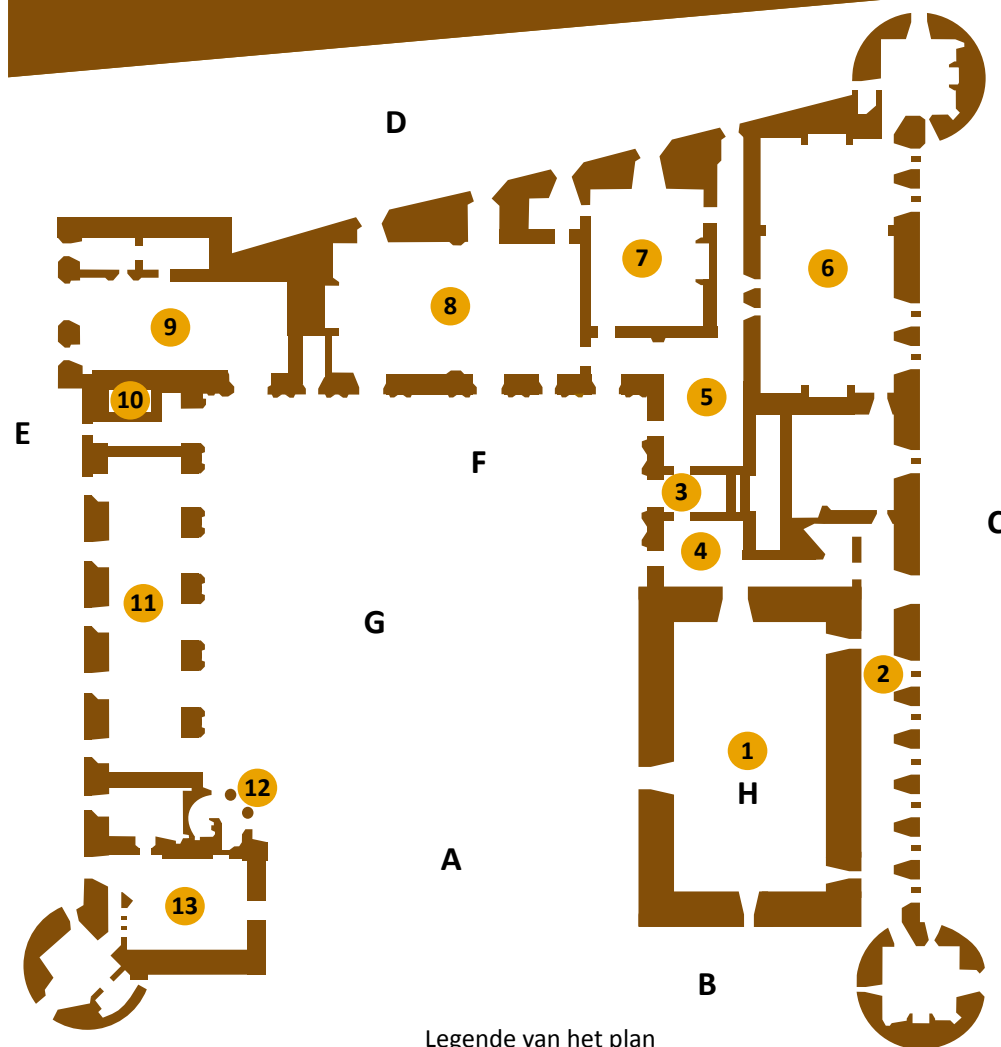
Verlaat deze zaal niet zonder enkele ogenblikken stil te staan voor het 19e Eeuwse schilderij die de eigenaar voorsteld. Geboren in 1509, trouwde hij op 27-jarige leeftijd met "Françoise de la BAUME de MONTREVEL", waarmee hij 5 kleine kinderen had.

Hij was een trouwe dienaar van het Koninkrijk die zichzelf onderscheidde in zijn verschillende gevechten. Hij was 'Luitenant Generaal van BOURGONDIE', 'Admiraal van de Oosterse zeeën', 'Raadsman van de Koning' en zeer katholiek. Verwikkeld in de godsdienstoorlogen, sterft hij door een ziekte, 1jaar na de avond van St-Barthelemy in 1573.

Er bestaan inderdaad zeer weinig kastelen die esthetisch gezien dezelfde zijn als deze die in BOURGONDIE gevonden zijn. Daarom is "LE PAILLY" één van de interessantste van onze streek.

OPSPORINGSPLAN VAN DE KASTEEL

Legende van het plan

1 Donjon	7 Kamer aan de wijngaard
2 Kleine galerij	8 Zaal van de wachter
3 Trap van eer	9 Paviljoen van toegang
4 Stuk dat het mogelijk maakt om de benedenverdieping van donjon te bereiken	10 Rechte trap
5 Stuk dat toegang op de zalen van de wachter geeft	11 Galerij
6 Grote zaal	12 Stal
	13 Torentje aan dag